

ORIENTERING

om franske forhold

August 2011

Henvendelse til de skattepolitiske ordførere for de danske politiske partier

Der er udskrevet valg til Folketinget i Danmark til afholdelse den 15. september 2011.

I den anledning har jeg rettet henvendelse til de skattepolitiske ordførere for de ni opstillingsberettigede partier til folketingsvalget og stillet dem en række spørgsmål om hvad deres partis stilling er til etablering af en ny dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Frankrig.

Det meste af debatten om dette spørgsmål er hidtil foregået med de danske skatteministre gennem tiderne, og selvom også Niels Helveg Petersen har ytret sig fra tid til anden som formand for Folketingets Skatteudvalg, har de øvrige skattepolitiske ordførere ikke givet deres meninger til kende i synderlig grad om dette emne. Det eneste tidspunkt, hvor de har ytret sig, var under første behandlingen af lovforslaget om selve opsigelsesloven i december måned 2007, hvor de stort set alle gav udtryk for, at de ville sikre, at personer, som var ved at flytte teltpælene op, ikke ville komme i klemme som følge af den nye lov. Og dette løfte har politikerne ikke levet op til i nogen væsentlig grad. Kun Niels Helveg Petersen har givet udtryk for tvivl om den anvendte fremgangsmåde var hensigtsmæssig.

Nu forsøger jeg så i anledning af det forestående folketingsvalg at få de skattepolitiske ordførere til at udtale sig om, hvad de vil gøre for at få genetableret en dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Frankrig og Danmark, således at man kan komme dobbeltbeskatningen til livs af personer, som bor i Frankrig eller vil flytte til Frankrig, og modtager danske pensioner, og i øvrigt kan få løst de problemer, som opsigelsen af dobbeltbeskatningsoverenskomsten har afstedkommet for dansk erhvervsliv, der er erhvervsaktivt eller har datterselskaber i Frankrig og for danske rederier, der anløber franske havne.

Jeg har vedhæftet min henvendelse til de skattepolitiske ordførere som bilag til dette nummer af ORIENTERING om franske forhold.

Jeg har bedt om at modtage svar fra ordførerne senest den 7. september 2011, således at besvarelsene kan danne baggrund for en artikel i septembernummeret af ORIENTERING om franske forhold, som jeg planlægger at udsende inden folketingsvalget den 15. september 2011.

Deltagelse i folketingsvalget

Har man fast bopæl i Frankrig, har man som hovedregel ikke valgret ved valg til det danske Folketing, idet det efter grundloven kræves for at kunne stemme ved danske valg, at man har dansk indfødsret samt fast bopæl i riget. Man skal desuden være fyldt 18 år på valgdagen, og man må ikke være umyndiggjort.

Er ens ophold i Frankrig af midlertidig karakter og skyldes det udstationering til en dansk virksomheds datterselskab i udlandet, ansættelse ved en international organisation, som Danmark er medlem af, studieophold i udlandet, hospitalsophold i udlandet eller lignende, er det muligt ved ansøgning til Indenrigsministeriet at få tilladelse til at kunne bevare sin danske stemmeret, men behandlingstiden for en sådan ansøgning er så langvarig, at det ikke kan nås at få tilladelsen før folketingsvalget er overstået.

Men har man allerede dansk valgret, kan man afgive sin stemme på danske ambassader eller danske konsulære repræsentationer i udlandet på samme måde som man kan afgive den på danske folkeregistre i de danske kommuner. Dog tillader Schweiz ikke, at man stemmer ved udenlandske valg på schweizisk territorium. Man kan naturligvis også afgive sin stemme på sit eget valgsted i Danmark på valgdagen den 15. september 2011.

Man skal medtage sit danske pas, når man ønsker at stemme på en dansk ambassade eller en dansk konsulær repræsentation. Det bør man i øvrigt også normalt gøre, når man ønsker at stemme på et dansk folkeregister.

Sker stemmeafgivelsen ikke på ens eget valgsted, skal man dog afgive sin stemme så betids, at stemmesedlen kan nå at blive fremsendt til ens valgsted senest dagen før valgdagen.

De nye regler om den franske formueskat

I ekstraudgaven fra august måned 2011 gav jeg en foreløbig orientering om, at man nu i Frankrig havde vedtaget de nye regler om fransk formueskat, Impôt de Solidarité sur la Fortune.

Hermed skal jeg give en mere fyldestgørende beskrivelse af de nye regler.

Er man fast bosiddende i Frankrig, beregnes formueskatten på grundlag af husstandens samlede formue, hvad enten denne befinder sig i Frankrig eller i udlandet. Der skal betales fransk formueskat efter de nye regler, såfremt nettoværdien (handelsværdi minus gæld) af ens formue overstiger 1.300.000 euros.

I de første fem kalenderår efter det år, hvor man er flyttet til Frankrig, beregnes formueskatten dog kun på grundlag af de af ens aktiver, der befinder sig i Frankrig.

Er man ikke fast bosiddende i Frankrig, beregnes der ligeledes kun en partiel formueskat af den del af ens formue, som befinder sig i Frankrig. Bor man eksempelvis i Danmark og har en fritidsbolig i Frankrig, skal man betale fransk formueskat af denne fritidsbolig, såfremt nettoværdien (handelsværdien minus gæld i ejendommen) overstiger 1.300.000 euros.

Datoen for beregning af formueskatten er den 1. januar hvert år, og man skal normalt indgive formueskatteselvangivelse og betale formueskatten, såfremt ens formue den seneste 1. januar udgør 1.300.000 euros eller derover. For året 2011 er tidspunktet for indsendelse af formueselvangivelsen og betaling af formueskatten dog udsat til den 30. september 2011, og der er i denne forbindelse indført visse overgangsordninger, jfr. herom nærmere nedenfor.

Man har selv pligt til at anskaffe sig selvangivelsen og udfylde den og aflevere den til sit skattecenter sammen med formueskatten. Er man registreret som formueskattepligtig i tidligere år, sender skattecentret dog normalt formueselvangivelsen til den skattepligtige med posten. Formueskatteselvangivelsen kan rekvireres på et skattecenter og kan desuden downloades på www.impots.gouv.fr. Formueskatteselvangivelsen og den dertil hørende vejledning for 2011 er dog ikke optrykt endnu men kan først rekvireres hos et skattecenter eller downloades over internettet fra og med den 5. september 2011. Formularen har Cerfa nummer 2725.

Af vejledningen vil også fremgå de særlige aktiver, som er undtaget fra beregning af formueskat. Dette gælder eksempelvis antikviteter, kunstgenstande og samlerobjekter samt retten til litterære og kunstneriske værker m. v. Endvidere er andele eller aktiebesiddelser i erhvervsforetagender indenfor industri, handel, håndværk, landbrug eller liberale erhverv samt industri- og håndværksejendomme under visse betingelser undtaget fra formueskat.

Fra og med 2012 udgør formueskatten 0,25 % af **hele husstandens nettoformue**, såfremt den samlede nettoformue er på mellem 1.300.000 euros og 3.000.000 euros. Er nettoformuen på 3.000.000 euros og derover, udgør formueskatten 0,50 % af **hele husstandens nettoformue**.

Der er indført et fradrag i skatten på 1.500 euros på formuer på eller over 1.300.000 euros og på 750 euros på formuer på eller over 3.000.000 euros.

Desuden er der indført en form for fradrag ved overgang til de to undergrænser for at mildne overgangen til de højere skattesatser. Er nettoformuen således på eller over 1.300.000 euros men lavere end 1.400.000 euros, reduceres formueskatten med 24.500 euros minus 1,75 % af nettoformuen, og er nettoformuen på eller over 3.000.000 euros men under 3.200.000 euros, reduceres formueskatten med 120.000 euros minus 3,75 % af nettoformuen.

For året 2011 er der indført en overgangsordning, som er en mellemting mellem de gamle og de nye regler.

Denne ordning indeholder en progressiv skatteskala på samme måde som hidtil, men den skattefrie bundgrænse er hævet fra 800.000 euros til 1.300.000 euros. Er nettoformuen på over 1.300.000 euros, skal man dog betale formueskat af ens nettoformue over 800.000 euros som efter den hidtidige progressive skatteskala således:

På en nettoformueandel fra 0 euros til 800.000 euros betales 0 % i formueskat.

På en nettoformueandel fra 800.000 euros til 1.310.000 euros betales 0,55 % i formueskat.

På en nettoformueandel fra 1.310.000 euros til 2.570.000 euros betales 0,75 % i formueskat.

På en nettoformueandel fra 2.570.000 euros til 4.040.000 euros betales 1 % i formueskat.

På en nettoformueandel fra 4.040.000 euros til 16.790.000 euros betales 1,65 % i formueskat.

På en formueandel på over 16.790.000 euros betales 1,80 % i formueskat.

Formueskatten nedsættes med 150 euros for hvert medlem af husstanden, som man har forsørgerpligt over (børn under 18 år, invalider m. fl.).

Den hidtidige regel om, at summen af indkomst- formue- og ejendomsskatter og sociale skatter ikke må overstige 50 % af indkomsten (bouclier fiscal) er ophævet fra og med den 1. januar 2012.

I formueopgørelsen skal medtages alle husstandens formueaktiver, herunder fast ejendom, løsøre, værdipapirer, smykker, automobiler og andre aktiver, men fratrukket gæld.

Fast ejendom i Frankrig med fradrag af kursværdien af gæld i ejendommen skal derfor også medtages i formueopgørelsen. Man har ikke i Frankrig nogen form for ejendomsvurdering, og de vurderinger, der lægges til grund for beregningen af taxe foncière og taxe d'habitation, er ikke udtryk for handelsværdien og anerkendes derfor ikke som grundlag for værdiansættelsen af fast ejendom i Frankrig.

Man må derfor selv vurdere sig frem til den aktuelle handelsværdi. Har man ikke mulighed for dette, kan man anmode en lokal ejendomsmægler om at vurdere ejendommen. Det er de franske skattemyndigheder, der har bevisbyrden for, at den foretagne ejendomsværdiansættelse er rigtig, og da man ikke har nogen systematisk ejendomsvurdering i Frankrig, skal ansættelsen være åbenbart urigtig før skattemyndighederne vil kunne skride ind og tilsidesætte denne. Der er udfærdiget en vejledning for fastsættelsen af værdien af fast ejendom, som kan findes på www.impot.gouv.fr.

Er den faste ejendom i Frankrig ens primære bolig, "maison primaire", har man ret til at nedsætte værdien af denne bolig med 30 %. Denne regel gælder dog kun for ens normale bolig i Frankrig og kun såfremt man er bosiddende i Frankrig. Den gælder ikke for "maisons secondaires".

På samme måde skal fast ejendom beliggende i Danmark medtages ved beregningen af formueskatten, fraregnet kursværdien af gæld i ejendommen. De danske ejendomsvurderinger foretages hvert andet år på baggrund af statistisk indsamlede oplysninger om foretagne ejendomshandler, og derfor vil man normalt kunne anvende den senest foretagne ejendomsvurdering med mindre den må skønnes ikke at være udtryk for ejendommens værdi.

Når man er bosat i Frankrig, skal man betale dansk ejendomsværdiskat af fast ejendom beliggende i Danmark. Den danske ejendomsværdi er en partiel formueskat, og derfor har man mulighed for at fratække den betalte danske ejendomsværdiskat af sin danske faste ejendom på sin franske formueskatteselvangivelse, men kun med det beløb, som man skulle betale i formueskat i Frankrig af den danske ejendom.

Den danske ejendomsværdiskat er normalt højere end den franske formueskat, som man skal betale af den danske ejendom.

Man kan derfor fratække den betalte danske ejendomsværdiskat omregnet til euros, reduceret til den procentsats (eller gennemsnitlige procentsats), som man skal betale i formueskat i Frankrig af sin samlede nettoformue. Hvis man har betalt 1 % i ejendomsværdiskat af værdien af sin danske

ejendom og har en formue på mellem 1.300.000 euros og 3.000.000 euros, kan man altså efter de regler, som gælder fra og med 2012, fratrage 0,25 % af værdien af ens danske ejendom i stedet for 1 %. Det kan lyde kompliceret, men der plejer at være et hjælpeskema (Cerfa 2725, Annexe 5) som bilag til formueselvangivelsen, som man kan anvende til at beregne det beløb, som kan fratreges, og det kommer der sandsynligvis også i formueselvangivelsen for i år.

Opmærksomheden henledes på, at kapitaliserede pensionsformuer (livrenter, kapitalpensioner og ratepensioner i pengeinstitutter og livsforsikringselskaber) også skal medtages i formueopgørelsen. Der har været antaget, at man ved beregningen af disse pensionskapitaler kan nøjes med at anføre 40 % af pensionskapitalens værdi ud fra det synspunkt, at en straks-udbetaling af pensionskapitalen vil udløse en dansk skat på 60 %, og at det derfor alene er nettoprovenuet efter erlægning af denne skat, som skal opgives som pensionskapitalens værdi. Denne beregning er så vidt jeg ved passeret i visse tilfælde, men det er særdeles tvivlsomt, om man har ret til at foretage en sådan reduktion i værdien med en dansk skat på 60 %, idet denne skat kun udløses ved en udbetaling af pensionskapitalen i utide, og det er de færreste, som anmoder om at få pensionskapitalen udbetalt i utide på grund af den høje danske skat. Det vil derfor formentligt være rigtigst at opgive pensionskapitalens værdi uden hensyntagen til den latente danske skat ved udbetaling i utide.

Ophold i Danmark af erhvervmæssig karakter

I martsnummeret fra i år af ORIENTERING om franske forhold gav jeg en samlet orientering om de regler, der gælder for, hvor længe man som udlænding må opholde sig i Danmark, hvis man skal undgå at blive fuldt skattepligtig til Danmark.

Af denne redegørelse fremgik det, at man straks bliver fuldt skattepligtig til Danmark allerede fra den dag, hvor man begynder at udøve erhvervmæssig aktivitet under et ophold i Danmark, og dette uanset længden af ens ophold i Danmark, i hvert fald såfremt man på dette tidspunkt disponerer over en helårsbolig i Danmark. Og dette gælder i så meget højere grad, såfremt man har sin faste bopæl i Frankrig eller i et andet land, som Danmark ikke har nogen dobbeltbeskatningsoverenskomst med, da man så ikke er omfattet af den beskyttelse mod dobbeltbeskatning, som en sådan overenskomst giver.

De ovenfor beskrevne regler er i overensstemmelse med udtalelser, som Skat har givet i bindende svar, samt i afgørelser afsagt af Landsskatteretten, og bunder i en fortolkning af reglerne i den danske kildeskattelov.

Disse nye skærpede regler er imidlertid så strenge, at det giver uhensigtsmæssige resultater.

De vil komme til at betyde, at man bliver fuldt skattepligtig til Danmark, såfremt man under et ophold i Danmark konsulterer arbejdsrelaterede e-mails eller besvarer eller foretager arbejdsrelaterede telefonopkald i tilknytning til den virksomhed, som man ejer eller er ansat i i udlandet, eller afholder arbejdsrelaterede møder i Danmark, til trods for at det i dag må anses som helt sædvanligt, at man foretager sådanne begrænsede erhvervmæssige aktiviteter også under sin ferie.

Det vil også komme til at betyde, at man bliver fuldt skattepligtig til Danmark, såfremt man tager på forretningsrejse til Danmark for den virksomhed i udlandet, som man er ejer af eller er ansat i.

Ja selv den udenlandske erhvervschauffør, hvis rute går til Danmark, bliver fuldt skattepligtig til Danmark, da dette indebærer, at han udøver erhvervs-mæssige aktiviteter i Danmark, og i særdeleshed såfremt han under kørslen i Danmark yderligere foretager eller besvarer telefonopkald via sin mobiltelefon til eller fra sit hovedkontor i udlandet.

Noget sådant kan umuligt have været tilsigtet, da man i sin tid formulerede reglerne i kildeskatteloven. Efter kildeskattelovens regler bliver man skattepligtig til Danmark, såfremt man tager ophold i Danmark, og det kan ikke have været meningen med disse regler, at man skulle have taget ophold i Danmark blot fordi man besvarer et telefonopkald fra udlandet af erhvervs-mæssig karakter mens man befinder sig i Danmark på ferie.

Jeg har derfor taget dette spørgsmål op med Skatteministeriet i København og har henstillet, at der gennemføres en præcisering af, hvorledes reglerne skal administreres i praksis, herunder indførelse af forskrifter om et vist minimum for ophold i Danmark omfattende erhvervsprægede aktiviteter, eller eventuelt et lovgivningsindgreb, der indfører minimumsregler for erhvervspræget aktivitet i Danmark på samme måde som det allerede er tilfældet for ophold til ferie eller lignende.

I den forbindelse har jeg den 7. august 2011 skrevet til Skatteministeren om dette spørgsmål. Denne henvendelse er bilagt dette nummer af ORIENTERING om franske forhold.

Jeg har været i forbindelse til Skatteministeriet om min henvendelse, og man er der opmærksom på den problemstilling, som jeg har rejst, og man overvejer i øjeblikket, i hvilket omfang man kan foretage en præcisering af de gældende regler eller tage initiativ til indførelse af nye regler, som gør, at man som udlænding får bedre overblik over, hvilke regler, der gælder for ophold i Danmark, når disse indebærer en eller anden form for erhvervsprægede aktiviteter.

Såfremt der kommer en ny skatteminister til efter folketingsvalget den 15. september 2011, vil jeg på samme måde rette henvendelse til den nye skatteminister om dette spørgsmål.

Danmark har afsluttet ny dobbeltbeskatningsoverenskomst med Ungarn

Danmark har den 27. april 2011 undertegnet en ny dobbeltbeskatningsoverenskomst med Ungarn til afløsning for den hidtidige dobbeltbeskatningsoverenskomst af 24. oktober 1978.

Den væsentligste ændring vedrører beskatningen af udbetalinger fra private pensionsordninger. Den tidligere overenskomst gik ud på, at private pensioner beskattes der, hvor pensionisten er bosat, og dette ændres med den nye overenskomst til, at disse pensioner beskattes i det land, hvorfra de udbetales. Flytter man i dag til Ungarn, skal man altså betale dansk skat af sin danske private pension. Allerede efter den hidtidige overenskomst skulle man betale skat til Danmark af sine offentlige pensioner, og efter den nye overenskomst kommer man derfor nu til at betale skat til Danmark af alle sine danske pensioner, hvis man flytter til Ungarn.

Der er dog aftalt en overgangsregel for de personer, som den 27. april 2011 allerede var bosat i Ungarn og på denne dato allerede var begyndt at modtage pension fra Danmark, idet disse

personer bevarer den nuværende fritagelse for dansk beskatning af privat pension, så længe de forbliver bosatte i Ungarn.

Overenskomsten er ikke ratificeret endnu, men den skal ratificeres både af det danske Folketing og af det ungarske parlament før den træder i kraft. Dette får dog næppe nogen betydning for overgangsdatoen den 27. april 2011, som vil være gældende, når overenskomsten er trådt i kraft.

Hermed er der sket en yderligere indskrænkning af de lande, som man kan flytte til som pensionist, og hvor man kun skal betale bopælslandets skat af sine danske pensioner. I Europa kommer man nu til at betale dansk skat af sine danske pensioner i samtlige lande, som man bosætter sig i, bortset fra Luxembourg, Holland og Slovakiet, samt Færøerne og Grønland. Bosætter man sig i Frankrig, skal man betale skat både til Frankrig og til Danmark af sine danske pensioner.

Personlige kommentarer i mine nyhedsbreve

Fra tid til anden kommer jeg med personlige kommentarer i mine nyhedsbreve. Det mener jeg, at jeg må være berettiget til, da det er mig, der udgiver nyhedsbrevet. Det er fortrinsvist sket, når der er kommet emner op i tiden, hvor jeg ikke har fundet den argumentation, som har været fremført, tilstrækkeligt sagligt underbygget.

Det var eksempelvis tilfældet i foråret i år, da en dansk forening i det sydøstlige Frankrig opskræmte deltagerne på foreningens generalforsamling og derudover også en del af mine læsere ved ikke sagligt underbyggede oplysninger om, at der sidste vinter skulle være blevet gennemført en lov i Frankrig, hvorefter danske ratepensioner ville blive brandbeskattet. Det viste sig efter en nærmere undersøgelse, at det var den fransk-schweiziske dobbeltbeskatningsoverenskomst, der var blevet ændret, og at dette i øvrigt ikke førte til brandbeskatning, og det havde jo ikke ret meget med de danske ratepensioner at gøre. Og på et tidspunkt troede en række danskere, at det gennem oprettelse af en forening var muligt at få De forenede Nationer til at pålægge Danmark at ændre dansk lovgivning, så udlandsdanskere kunne få stemmeret. Jeg måtte her i et indlæg oplyse om de forudsætninger, som skulle opfyldes for, at det gennem en dansk grundlovsændring kunne blive muligt at udvide valgretten til udlandsdanskere.

I julinummet fra i år af nyhedsbrevet kom jeg med en beskrivelse af de nye danske regler om permanent toldkontrol (styrket grænsekontrol), som kom til for at gøre det muligt for regeringen at få gennemført sit forslag om en tilbagetrækningsreform. Jeg noterede mig, at Danmark er kommet i den mærkværdige situation, at prisen for at kunne gennemføre langsigtede og holdbare forslag i den økonomiske politik nu er, at de skal ledsages af forslag, som betyder, at der internationalt og indenfor EU bliver stillet spørgsmålstejn ved Danmarks villighed til fuldtone at deltage i det europæiske samarbejde indenfor EU og ved Danmarks ønske om fortsat at opretholde fri ind- og udrejse over de interne grænser til andre EU-lande, og jeg udtrykte endvidere skepsis overfor den fremmedfjendske holdning, som har vundet frem i kredse i Danmark i de senere år.

Dette har givet anledning til en del kommentarer.

For det første har jeg modtaget en del tilbagemeldinger fra læsere, som på forskellig vis har erklæret sig enig i mine synspunkter eller har udtalt deres støtte til disse. En enkelt læser har dog

kritiseret mig for at have støttet indvandringen til Danmark, da indvandrere er mere kriminelle end personer, der er født i Danmark. Og endelig har jeg modtaget to henvendelser, der karakteriserede mine udtalelser som politisering og den ene endda kritiserede mig for, at jeg forurenedede mine nyhedsbreve med politisering.

Jeg vil gerne senere i dette nyhedsbrev komme med nogle kommentarer til selve indvandrerspørgsmålet. Men jeg vil også gerne her komme med nogle bemærkninger til påstanden om at jeg skulle politisere.

Jeg forlanger ikke, at man skal være enig med mig, og jeg har i øvrigt ikke det ringeste imod, at indlæggene i mit nyhedsbrev giver anledning til kommentarer eller debat. Jeg anser det tværtimod som en fordel.

Mit nyhedsbrev er apolitisk i den forstand, at det ikke har noget politisk tilhørsforhold eller politisk ståsted. Det har ingen tilknytning til noget politisk parti hverken i Danmark eller i Frankrig. Men det er ikke upolitisk. Det har tværtimod en klar politisk linie. Det er et meget klart politisk mål ved nyhedsbrevet at gøde jorden for, at der igen kan afsluttes en dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Frankrig og Danmark til gavn bla. a. for de danskere, der bor i Frankrig, men også for dansk erhvervsliv, som er aktivt i Frankrig.

Og det er et lige så klart politisk mål, blandt andet ved henvendelser til de franske og til de danske myndigheder, at tale de danskeres sag, som er bosatte i Frankrig eller har interesse for Frankrig, over for de franske og danske myndigheder, samt at virke for, at det syn, som man generelt har på danskere i Frankrig, forbedres og at man som dansker bosat i udlandet bliver betragtet med agtelse og respekt både fra dansk side og i det samfund, som man som dansker har valgt at bosætte sig i. I den forbindelse kommer jeg også ind på emner, hvor der sker omtale af Danmark i international sammenhæng enten for det gode eller for det onde. Det var i denne sammenhæng at jeg tog emnet med den nye permanente danske grænsekontrol op, idet jeg gjorde opmærksom på, at der snarere var tale om symbolpolitik end om løsning af et reelt problem, og jeg beklagede samtidigt, at denne symbolpolitik kunne skade Danmarks internationale anseelse som deltager i samarbejdet indenfor EU.

Men samtidig med at jeg taler for, at man bør respektere danskere, der som lovlige borgere beslutter sig til lovligt at bosætte sig i Frankrig og ikke under en kam betegner dem som snyltere og skatteunddragere, så går jeg også ind for, at man bør behandle lovlige borgere, som lovligt bosætter sig i Danmark, med værdighed og respekt og ikke under en kam betegne dem som snyltere og kriminelle. Derfor er jeg foruroliget over den fremmedfjendske holdning og den hetz mod indvandrere, som i de senere år har vundet indpas i Danmark. Der var engang, hvor man tyssede, når nogen fremkom med fremmedfjendske udtalelser om indvandrere eller borgere, der var anderledes. Det gør man desværre ikke længere. Samtidig er indvandringen blevet underkastet den ene stramning efter den anden med 24-års regler, pointsystemer og regler om, at man nu ikke mere som dansk statsborger kan få sin ægtefælle med til Danmark, hvis han eller hun kommer fra et land udenfor EU. Og regler om, at danskere, der ønsker at flytte tilbage til Danmark, nu kan risikere ikke længere at kunne få deres børn med sig til Danmark på grund af tilknytningskravet, hvis de ikke er danske statsborgere. På dette felt er udviklingen gået for langt i at hindre udlændinge i at bosætte sig i Danmark, og det har betydet, at Danmark nu i internationale kredse i stadig større grad betragtes som et lukket og fremmedfjendsk samfund. Denne udvikling

er jeg betænkelig ved, også fordi jeg mener, at den skader Danmarks omdømme og anseelse internationalt.

Vi skal ikke mere end 70 år tilbage, hvor der var et land syd for Danmark, der udsatte en særlig folkegruppe for systematisk had og forfølgelse. Det kom til at betyde 6 millioner uskyldige menneskers liv. Et antal, der er højere end hele Danmarks befolkning. Dette viser med at sin gru, hvad det kan føre til, når man lader fremmedhadet vinde frem og ikke længere gør forsøg på i tide at dæmme op for det. Dette bør aldrig kunne ske igen. Og derfor bør fremmedhadet standses også så længe det endnu udfoldes i mindre grad.

Indvandringen gennem tiderne

Historisk set har Danmark haft en indvandring i flere hundrede år. Denne indvandring har aldrig været betydelig, og den har ikke haft det omfang, som indvandringen har haft i en lang række andre lande omkring os. Danmark er et lille sprogområde, og dette har sandsynligvis haft sin betydning for, at indvandringen har været mindre end i en række andre lande.

Men de indvandrere, som Danmark har haft, og deres efterkommere har bidraget positivt til den udvikling i det danske samfund, som vi har i dag.

En af de væsentligste forudsætninger for, at et samfund kan være i vækst, er at der er en øget tilgang af arbejdskraft til at bidrage til den forøgede vækst. Langt de fleste indvandrere er i den arbejdsdygtige alder, og tog man mod indvandrere, ville disse gennem deres arbejdskraft kunne bidrage til væksten i Danmark, der i forvejen har en ældende befolkning, hvor der er flere, der forlader arbejdsmarkedet end der kommer til, samtidig med at der har været en tendens til at trække sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet. Danmark har i øjeblikket en lavere vækst end de omkringliggende lande, og det er i sig selv et paradoks, at man har standset for indvandringen på et tidspunkt, hvor væksten er gået i stå og der tales om, at der er behov for flere hænder.

Undersøgelser har vist, at indvandrere, som i tidligere tider følte sig vel modtagne i Danmark, nu i langt højere grad føler, at de bliver udsat for mishagsyttringer, negativ omtale og direkte diskrimination. Det bevirker også, at højtuddannede udlændinge, som Danmark har så meget brug for, nu vælger Danmark fra som følge af de forhold, som de kan blive udsat for, hvis de flytter til Danmark. I en Globaliseringsredegørelse, som Dansk Industri har udarbejdet, indgår forhold som "attraktivt arbejdsklima for højtuddannede", "kulturel åbenhed" og "image i udlandet" nu som det laveste, der nogensinde er blevet målt. Den højtuddannede udenlandske arbejdskraft er nu også ved at vende Danmark ryggen som følge af den indstilling, man som udlænding generelt kan forvente at blive modtaget med, hvis man bosætter sig i Danmark.

Det generelle syn på Danmark har i udlandet almindeligvis været meget positivt. Danmark er blevet berømmet for at have en smuk og ren natur, for at være et moderne land og et trygt og velfungerende samfund med et effektivt arbejdsmarked, en højtuddannet arbejdskraft, et tætmasket socialt sikkerhedssystem og en homogen befolkning uden de store forskelle i indkomst og formue. Danmark har været foregangsland på en række områder og har været aktivt i det internationale samarbejde på en række områder.

Danmark har været betragtet som en frisindet nation, der var villig til at møde nye udfordringer og havde respekt for andre og andres tankegang. Alt efter ens politiske tilhørsforhold er dette blevet betegnet som det radikale frisind eller det liberale frisind. Det er ikke alle, der har været besjælet af dette frisind, men viljen til at finde frem til et kompromis, hvor der var plads til alle, har i almindelighed været et fremherskende kendetegn.

Og Danmark har gjort sig positivt bemærket ved at modtage Wienerbørn efter den første verdenskrig og ved som formentlig det eneste land i verden at have forhindret sine jøder fra at ende i gaskamrene under den anden verdenskrig ved at få dem hjulpet til Sverige.

Det er denne grundlæggende indstilling, at der skal være plads til alle i det danske samfund, der er ved at ændre sig, og som er ved at blive ændret til en mistænksomhed overfor og en mistænkeliggørelse af dem, der er anderledes, dem, der har en anden indstilling, dem, der har en anden baggrund.

Og samtidig er det almindelige syn på Danmark ved at ændre sig. Danmark er på vej til at blive betragtet som et land, der lukker sig ude fra det internationale samarbejde indenfor EU, som tager forbehold for udviklingen af dette samarbejde, indfører grænsekontrol, der i hvert fald på visse punkter er i strid med Schengen samarbejdet, og lukker sig inde i en nationalisme, hvor der ikke er plads til at behandle udlændinge og anderledes tænkende ordentligt.

Det danske samfund er grundlæggende demokratisk og bygger på tolerance og respekt for mennesket og dets frihed, hvor det ikke er muligt at udøve diskrimination på grundlag af køn, af hudfarve, af religion eller af politisk anskuelse, og alle landene i den Europæiske Union bygger på de samme grundprincipper.

Det er denne tolerance og respekt, man tilsidesætter, når man udsætter personer, der som lovlige borgere og på lovlig vis har bosat sig i Danmark, for ringeagt eller mistænkeliggørelse.

Danmark har modtaget udenlandske indvandrere i flere hundrede år, og det har været karakteristisk, at de er blevet vel modtaget af den største del af befolkningen, og at det kun har været et mindretal, som har vist negativ indstilling til disse indvandrere. En meget stor andel af dem er rejst til Danmark, fordi de blev udsat for forfølgelse i deres hjemland. Men en del er også flyttet til Danmark fordi de der ville kunne få en højere levestandard end de kunne få i deres hjemland. Og det er karakteristisk, at de så godt som alle med tiden er blevet fuldt integreret i det danske samfund, og at de nu både selv og af samfundet betragtes som rigtige danskere, som alene gennem et fremmedartet navn har bevaret et vidnesbyrd om, at de er indvandret fra udlandet.

Dette vil også med tiden blive tilfældet for de udlændinge, som i de senere år er indrejst til Danmark. Det er kun, såfremt man i Danmark udsætter dem for fjendskab og mistænkeliggørelse i stedet for at hjælpe dem ind i det danske samfund, at de tenderer til at etablere sig i parallelsamfund og ty til kriminalitet og ekstremisme.

De ældste udenlandske indvandrere er formentlig huguenotterne, som var reformerte protestanter, der var flygtet fra det katolske Frankrig og ankom til blandt andet Danmark i årene efter at kardinal Richelieu under Ludvig den 14. forbød dem at dyrke deres egen tro og forviste dem fra Frankrig.

Omkring 1760 ankom et stort antal tyske indvandre til Danmark fra de sydtyske katolske områder, de fleste af dem fordi de som reformerte eller lutheranere ikke måtte dyrke deres tro i Tyskland. En del er også flygtet fra de krige, som på dette tidspunkt fandt sted mellem Preussen og Østrig. Størstedelen af dem bosatte sig i Jylland, hvor de fik opdyrket de tyndt befolkede egne på den jyske hede og derfor gik under betegnelsen kartoffeltyskere. Det var et hårdt arbejde, som ingen danskere dengang ville påtage sig. De var i øvrigt ikke velsete på egnen, fordi de var fattige og til at begynde med fik støtte fra kong Frederik den sjette til at etablere sig for.

I 1800-tallet fik Danmark en meget betragtelig indvandring af svenskere, som fortrinsvis bosatte sig i det østlige Danmark. Sverige var dengang betydeligt mere tilbagestående end Danmark med stor fattigdom, og de rejste til Danmark, fordi de der kunne få en højere levestandard.

I den samme periode havde kongeriget en indvandring fra Norge, Island og de tysktalende dele af riget, hertugdømmerne Slesvig og Holsten. København var dengang centrum i Norden, og mange rejste dertil for at bosætte sig der.

I slutningen af århundredet ankom der store kontingenter af polakker til Lolland og Falster for at arbejde i roemarkerne. De var katolikker og fattige, og af den grund blev de set ned på af den lokale befolkning. Men arbejdet var hårdt, og det var det ikke til at få danskere til at påtage sig på det tidspunkt.

I begyndelsen af 1900-tallet pågik der de såkaldte pogromer mod de ortodokse jøder i Zarens Rusland og i Polen. Dette fik et stort antal russiske og polske jøder til at flygte og bosætte sig i Danmark, fortrinsvis i København. De var fattige og blev i begyndelsen mødt med mistro fra de jødiske samfund, som allerede dengang boede i Danmark.

Efter den russiske revolution i 1917 modtog Danmark et antal flygtninge fra Rusland, som havde støttet den tidligere hviderussiske revolution eller Zar-vældet, og disse blev vel modtaget af befolkningen, da kun få støttede det nye kommunistiske regime, og efter at Hitler kom til magten i Tyskland i 1933, modtog Danmark et stort antal tyske jøder, som flygtede fra det nazistiske Tyskland. Under og efter vinterkrigen i 1939, hvor Stalins Sovjetunionen angreb Finland modtog Danmark et antal finske flygtninge.

Kort før det tyske riges sammenbrud ved den anden verdenskrigs afslutning ankom der et meget betydeligt antal tyske flygtninge, som var flygtet fra de fremstormende sovjetiske tropper i de østlige egne af det tyske rige. På grund af deres antal ville det give problemer at absorbere dem i det danske samfund, og den danske regering gjorde hvad den kunne for at få dem bosat syd for den dansk-tyske grænse, hvilket stort set lykkedes. Det var derfor kun et mindretal, som bosatte sig i Danmark. De øvrige blev flyttet til flygtningelejre i Sydslesvig, hvor en del opholdt sig i mange år, men disse flygtningelejre er nu forsvundet.

Da Ungarnsopstanden blev knust af indtrængende sovjetiske tropper i 1958, måtte en del ungarere flygte, og mange kom til Danmark, hvor de blev vel modtagne af danskerne, måske særligt under indtryk af den voldsomhed, hvormed de kommunistiske russiske tropper knuste det spirende folkelige oprør.

Efter shahens fald fra påfugletronen i Iran i 1970-erne flygtede et antal iranere til Danmark. Disse var for det meste veluddannede og velhavende, og de integrerede sig umærkeligt i det danske samfund.

Omkring det samme tidspunkt havde Danmark i et antal år haft et kraftigt økonomisk opsving med mangel på arbejdskraft. For at kunne fastholde højkonjunktoren åbnede Danmark op for en ganske stor indvandring af udenlandsk arbejdskraft, først fra Italien, men senere også fra Grækenland, fra Tyrkiet, fra Iran (Persien) og fra Pakistan. I begyndelsen tog den danske befolkning vel imod disse udenlandske "gæstarbejdere", idet man opfattede, at de var med til at afhjælpe et øjeblikkeligt problem med mangel på arbejdskraft, og at de sandsynligvis ville rejse tilbage til deres hjemland, når mangelen på arbejdskraft var ophørt. Men efterhånden som indvandringen af disse "fremmedarbejdere" tog til og de udenlandske arbejdere begyndte også at få deres ægtefæller og børn til Danmark og etablere sig med familier her, ændrede den positive indstilling sig gradvist til skepsis. Og det hører givet også med til billedet, at det danske samfund ikke på det tidspunkt var forberedt på at skulle tage imod og huse et så stort antal udenlandske arbejdere med fremmede sprog, fremmed kultur og fremmed religion. De nye udenlandske arbejdere havde også problemer med at integrere sig i det danske samfund og indgå i den almindelige befolkning og samledes i deres fritid med ligesindede på Hovedbanegården og lignende samlingssteder rundt omkring i landet og bosatte sig i specielle kvarterer, som fik karakter af ghettoer.

Det var omkring 1990 at indstillingen til udenlandske indvandrere for alvor ændredes i det danske samfund. Det var stort set samtidig med, at først Fremskridtpartiet og senere Dansk Folkeparti gjorde indvandrerpolitikken til deres politiske mærkesag.

Siden da er indvandringen til Danmark blevet begrænset meget betydeligt, ligesom det også er tilfældet i en række andre europæiske lande. Der kom et antal flygtninge til Danmark under krigen i det tidligere Jugoslavien, men ellers har indvandringen i de senere år været begrænset til asylansøgere, som Danmark har forpligtet sig til at modtage.

Men man må konstatere, at de indvandrere, der er kommet til Danmark indtil omkring 1970, alle har integreret sig i det danske samfund og i dag opfattes som og er blevet accepteret som almindelige danske borgere. De har meget ofte haft en anden religion end den almindelige danske, uden at dette har givet anledning til problemer, og det er kun når disse indvandrere har været fattige, at de i begyndelsen er blevet mødt med mistro af deres omgivelser.

Det er indvandringen siden da, som har givet anledning til problemer, fordi den antalsmæssigt tog overhånd og det danske samfund og den danske befolkning ikke var forberedt på at skulle modtage disse udlændinge i et sådant antal. Men hjælper man disse indvandrere til at indordne sig i det danske samfund og behandler dem med respekt, vil også disse indvandrere blive integreret og på et tidspunkt blive anset som danske borgere, som bidrager positivt til det danske samfund.

Det er kun hvis man ikke lader dem få den chance, at man risikerer, at de danner parallelsamfund og udarter til kriminalitet og terrorisme.

Derfor skal vi behandle vore udenlandske indvandrere ordentligt. Det har de krav på.

Hvordan blev Norden befolket?

Der er sikkert mange blandt mine læsere, som er interesserede i at få at vide, hvordan Danmark og det øvrige Norden i sin tid blev befolket.

For mange år siden vandrede der store folkemængder mod vest ad en lang vej over de asiatiske stepper.

Da de kom til Østeuropa, delte vejen sig i to.

Ud for den vej, der gik til venstre, stod et skilt, hvorpå der stod: "Mod det varme Syden".

Ud for den vej, der gik til højre, stod et skilt, hvorpå der stod: "Mod det kolde Norden".

Og alle de, som kunne læse, gik naturligvis til venstre.

Med venlig hilsen

Klaus Vilner

Orientering om franske forhold er et uafhængigt informationsbrev, som udsendes efter behov. Jeg vil deri forsøge at belyse emner, som kan have generel interesse for danskere, der bor i Frankrig. Informationsbrevet sendes gratis og uden forpligtelser af nogen som helst art som e-mail til enhver, der fremsætter anmodning derom på Klaus.Vilner@wanadoo.fr. Desuden offentliggøres det på Danskere i Toulouse's hjemmeside "<http://danskereitoulouse.wordpress.com>". Ønsker man at afmelde informationsbrevet, bedes dette meddelt på samme e-mailadresse.

Indholdet må ikke betragtes som individuel rådgivning, og selvom det tilstræbes at oplysningerne er rigtige, påtager jeg mig intet ansvar for urigtige, ufuldstændige eller manglende oplysninger.

Enhver, der modtager orienteringen, er velkommen til at komme med supplerende oplysninger, med synspunkter eller med kommentarer til de emner, der behandles i informationsbrevet, eller med ønsker om emner, som ønskes belyst.